2026–2027 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI ..... ORTAOKULU

5. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİ 2. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI

Adı Soyadı	Sınıfı / No	Puan

Süre 40 dakikadır. Soruları dikkatle okuyunuz; cevaplarınızı ayrılan alanlara yazınız ve işlemlerinizi gösteriniz. Her sorunun puanı yanında yazılıdır. Başarılar!

1. **Hammurabi Kanunları:** Mezopotamya'da Babil Kralı Hammurabi döneminde yazılmış kanunlardır. Toplumdaki suçları ve cezaları belirler.
Kadeş Antlaşması: Anadolu'da yaşayan Hititler ile Mısırlılar arasında yapılmış, bilinen en eski yazılı barış antlaşmasıdır.

a) Bu iki eserin hangi medeniyetlere ait olduğunu ve bu medeniyetlerin nerede yaşadığını yazınız. **6 p**

b) Hammurabi Kanunları ile Kadeş Antlaşması'nı bir benzer ve bir farklı yönleriyle karşılaştırınız. **11 p**

2. **A ülkesi:** Ülkeyi yöneten kişi bu görevi babasından devralır ve ömür boyu yönetir. Halk yöneticiyi seçemez.
B ülkesi: Ülkeyi yönetenler belirli bir süre için halkın oylarıyla seçilir. İsteyen vatandaşlar aday olabilir ve düşüncelerini özgürce söyleyebilir.

a) Hangi ülkenin cumhuriyetle yönetildiğini yazınız ve bir gerekçe gösteriniz. **6 p**

b) B ülkesindeki yönetimde demokrasinin hangi özelliklerinin bulunduğunu yazınız. Bu özelliklerin cumhuriyet yönetimini nasıl güçlendirdiğini açıklayınız. **11 p**

3. Kızılay, hastanelerdeki kan ihtiyacı için bir kan bağışı kampanyası başlattı. Sağlıklı ve yaşı uygun olan Fatma Hanım kampanyaya katılıp kan bağışında bulundu ve komşularını da bağışa davet etti.

a) Fatma Hanım'ın davranışlarının neden etkin vatandaşlığa örnek olduğunu açıklayınız. **8 p**

b) Kan bağışına katılanların sayısı artarsa bunun toplum üzerindeki etkisine yönelik bir çıkarımda bulununuz. **8 p**

4. Okul meclisinde Can, kantinde daha çok sağlıklı yiyecek satılmasını önerdi. Meclis, öğrencilerin görüşünü almak için bir anket yaptı. Anket sonucunda öneri kabul edildi ve okul müdürüne iletildi.

a) Can'ın davranışını etkin vatandaşlık açısından değerlendiriniz. **8 p**

b) Meclisin karar vermeden önce anket yapmasının okul düzenine etkisine yönelik bir çıkarımda bulununuz. **8 p**

5. Bir haberde, okul çağındaki bir çocuğun ailesinin iş yerinde çalıştırıldığı için okula düzenli gidemediği anlatılıyor. Çocuk, derslerden geri kaldığını ve arkadaşlarını özlediğini söylüyor (kurgusal bir haber).

a) Haberdeki çocuğun hangi temel hakkını kullanamadığını yazınız. **6 p**

b) Bu hakkın kullanılamamasının çocuğun geleceğine ve topluma etkisini sorgulayarak bu hakkın neden önemli olduğunu açıklayınız. **11 p**

6. Okul kütüphanesinden her öğrenci iki hafta süreyle kitap ödünç alabilir. Kütüphane kurallarına göre kitaplar zamanında ve zarar görmeden geri getirilmelidir. Bu ay birçok kitap geç getirildiği için bazı öğrenciler istedikleri kitabı alamadı.

a) Metinde öğrencilerin sahip olduğu bir hakkı ve bu hakla ilgili bir sorumluluğu yazınız. **6 p**

b) "Herkes yalnızca hakkını kullanıp sorumluluğunu yerine getirmezse ne olur?" sorusunu metindeki olaya dayanarak cevaplayınız. **11 p**